

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; novice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflova ulica šte. 5, pritličje. — Telefon šte. 304.

Uredništvo: Knaflova ulica šte. 5, I. nadstropje. — Telefon šte. 34.

Politični kaos v Beogradu

Radić tako, radićevci drugače. — Nadaljevanje pogajanj za obnovo režima RR. — Vpliv na opozicijo. — Paralelna akcija pašičevcev.

Beograd, 15. marca. Politični položaj v Beogradu postaja vsak dan bolj zanimiv. Pozornost političnih krogov je obrnjena predvsem na postopanje radićevcev, ki so zašli radi vrtoglavih izjav Stepana Radića v mučni položaj. Dočim radićevski poslanci v Narodni skupščini ostro kritizirajo sedanjo vladu in nastopajo z najbolj opozicijskimi gestami, se Stepan Radić mimo svojega kluba na lastno pest pogaja z Uzunovićem za čimprejšnji vstop v sedanjo vladno koalicijo. V izjavi, ki jo je podal včeraj novinarjem, naglašja, da je vstop radićevcev v vladu gotovo dejstvo. Treba je le še rešiti nekatere formalnosti. Radi tega bo poslal v Beograd dr. Mačka, Predavca in inž. Kostuša, da v Zagrebu pričeta pogajanja nadaljujejo in sklenejo z Uzunovićem definitivni dogovor.

V radikalnih vrstah vlada takisto velika neinformiranost. Opaža pa se, da večina radikalnih poslancev in tudi ožjih pristašev Nikole Uzunovića ne odobrava njegovega prizadevanja za obnovo politike RR. Iz Uzunovićeve najože okolice pa se povdaja, da tvori obnova koalicije RR edini izhod za sedanjo vladu in za radikalno stranko, ki bi v nasprotnem slučaju za dolgo dobo izgubila oblast.

Na drugi strani pa se opaža, da bo vstop radićevcev v vladu dovedel do tesnejšega zblizanja med posameznimi opozicijskimi skupinami. Postopanje Stepana Radića, ki se je še nedavno zavzemal za enotno fronto celokupne

opozicije ter naglašja, da je vsako sodelovanje z Uzunovićem in Maksimovićem izključeno, vzbuja nele pri opoziciji, marveč tudi v narodno-seliškem klubu veliko ogorčenje. Posebno nezadovoljnost je opaziti pri črnogorskih federalistih, pa tudi v velikem delu radićevskih poslancev, ki naglašajo, da Radić s tako vrtoglavo politiko smeši pred celim svetom nele sebe, marveč ves hrvatski del naroda ter naravnost izziva radikale, da se v bodoče še mnogo manj ozirajo na želje in zahteve zastopnikov hrvatskega naroda.

Marko Trifković s svoje strani nadaljuje akcijo za vstop Demokratske zajednice v vladu. Včeraj se je vršil ponovno daljši sestanek med Trifkovićem in Davidovićem na katerem sta baje razpravljala o načinu razširjenja sedanje vladne koalicije brez HSS. V krogih Demokratske zajednice vlada velika rezerviranost. Pošičevci s svoje strani naglašajo, da bodo počakali do prihodnje seje radikalnega kluba, ki se ima vršiti v prihodnjih dneh in na kateri se bo razpravljalo o njihovih znanih zahtevah. Od stališča, ki ga bo napram njihovim zahtevam zavzel Nikola Uzunović, je odvisno, za kako taktiko se bodo odločili. Že danes pa naglašajo, da bi zopetna koalicija radikalne stranke z radićevci dovedla do neizbežnega razcepa radikalne stranke. Spričo takega položaja vlada na vseh straneh velika nesigurnost in nejasnost. V splošnem pa pred sprejetjem proračuna ni pričakovati nikakih sprememb.

Širje ljudje zgoreli v ljubljanski okolici

Strašne posledice požara v Dobu pri Ljubljani

Stara ženica in trije otroci žrtev plamena. — Obupna, a brezuspešna borba za življenje. — Ali zločin ali neprevidnost?

V soboto, 12. t. m. okoli 4. zjutraj je spravlil po koncu vse prebivalce občine Podgore pri Dolu v ljubljanski okolici plat zvona, ki je naznanjal, da je izbruhnil požar. Gasilci iz Dola so prihiteli z brzgalno na mesto požara, da bi rešili, kar bi se rešiti dalo. Zaman, pogorela je do tal lesena kočja 62letne kočarice Marije Košir. Koča je stala na samotni v gozdu, kakih 200 korakov od vasi Podgore. Ko so gasilci ožgnjenim pogorilišča so odkopali štiri dobesedno zogljenela človeška okostja in sicer starke M. Koširjeve in treh nedoletnih otrok. Iz njih lege e bilo videti, kako so se skušali v obupu in zbežanosti rešiti, a jih je gosti dim zadušil. Žrtev ognja so postali:

Marija Košir, 62letna lastnica kočje ter njen rejenček, sirota brez staršev, 13letni Jože Bizjak, obo so našli pri sobnih vratih, ki vodijo v vežo;

rejenček, enoletni Vinko Čiznik, sin Josipine Čiznik, stanujoče v Ljubljani, Hrenova ulica, se je v dimu prekobalci iz spalne sobe v vežo ter obležal sredi veže;

pretrpeli pa se usoda 2letne, nezakonske Marije Grojzdek, vnučnice Marije Košir. Dekletce je spalo na peči, kjer so njeno ogrodje našli povsem očrnelo. V spanju jo je zadušil gosti dim, ki je prihajal iz veže.

Požar je moral nastati že okoli 3. zjutraj ali še prej. Lesena kočja Marije Koširjeve je stala na samem. Predeljena je bila v tri dele. Sredi se je nahajala mala veža. Na desno pri vhodu je bila spalna soba. Tu sta običajno spala poleg žrtev sobotnega požara še za-

konska Peter Grojzdek, po poklicu tesar in njegova žena Marija, hčer kočarice. Oba zakonska sta se vedno pripravila s staro. Na levo iz veže je bila druga soba, kjer je tesar Peter tesal in pripravljaval deske za nov pod v koči.

Prejšnjo noč, 11. t. m. je Peter dolgo v noč tesal in kuril v železni mali peči, ki je stala v enem vogalu ter je dim odvajajoča cev vodila v vežo. Pomagal mu je sosed, posestnik Janez Jemec iz Podgore. Bili so precej veseli. Tesar je bil proti 11. ponoči že nekoliko vmičen. Pozno v noč je nehal z oblanjem desk ter spremil svojega soseda Jemca na njegov dom, kjer je ostal ter zaspal v zapečku. Kmalu nato je prišla za možem k Jemčevim še tesarjeva žena Marija ter tudi pri njih prenočevala.

Okoli 4. zjutraj se je Marija Grojzdek prebudila in šla ven. Zapazila je, da gori materina kočja. Začela je klicati in vpiti: «Hiša moje matere gori!» Zbudila je tudi svojega moža in so potem s sosedom in drugimi vaščani odšli na pogorišče.

Orožniki so začeli poizvedovati o vzroku požara. Dvojno je bilo mogoče: ali je požar kdo namenoma in skrbno zanetil, ali pa je nastal radi neprevidnosti na ta način, da ni bil pogašen ogenj v železni peči leve sobe, kjer je tesar Grojzdek zvečer delal. Vsem se je zdelo zelo sumljivo postopanje obeh zakoncev, ker sta ravno kritično noč prenočevala v sosedovi hiši. Orožniki so zatorej v soboto zjutraj prijeli zakonca Petra in Marijo Grojzdek ter ju privedli v zapore deželnega sodišča v Ljubljani. Državno pravdnštvo sedaj preiskuje strašni dogodek.

Zarota med Mussolinijem in Protogerovom

Vodja makedonstvujočih kot orodje italijanske ekspanzije na Balkanu. — Razkritja bolgarskega politika.

— Pariz, 15. marca. Bivši bolgarski poslanik v Beogradu Kosta Todorov objavlja v pariškem listu «Volonté» daljši članek, v katerem opozarja na nevarnost, ki jo tvori Mussolinijevi načrti glede Balkana. Todorov objavlja zanimive dokumente, nanašajoče se na pogajanja med Mussolinijem in vodjem bolgarskih komitov Protogerovom. Todorov zatrjuje, da se je Protogerov nedavno mudil v Italiji kot agent bolgarskega ministrskega predsednika Ljapčeva. Zanesljive informacije dokazujejo, da se mu Protogerov sedaj v Albaniji, kjer organizira v smislu dogovora med Mussolinijem in takozvanim Kosovskim komitejem oborožene tolpe. Todorov je prepričan, da

bo v Albaniji v najkrajšem času izbruhnila navidezna revolucija, ki naj služi Mussoliniju za vzrok za vojaško intervencijo v smislu tiranskega pakta.

Todorov naglašja, da Mussolinij sistematično izvaja načrt obkroževanja Jugoslavije ter skuša po pristanku Bolgarije pridobiti za to tudi Grčijo. Pri tem mu gre posebno na roko angleška diplomacija. V dokaz te svoje trditve objavlja Todorov dobesedno šifrirano depešo, ki jo je poslal grški londonski poslanik Kaktamanos grškemu zunanjemu ministru. (Depešo je nedavno objavila tudi beogradska «Politika» in razni drugi listi, a se je tako z angleške kakor z grške strani demantirala).

Seja Narodne skupščine

— Beograd, 15. marca. Na včerašnji popoldanski seji je Narodna skupščina sprejela proračun ministrstva prosvete. Prvi je govoril nemški posl. dr. Kraft, ki je ob tej priliki ponovno iznesel svoje zahteve glede manjšinskega šolstva. V svojih izjavah je napadel Svetozarja Pribičevića radi njegove prosvetne politike. V vehementnem govoru je Svetozar Pribičević odgovoril na napade dr. Krafta ter zavrnil njegove zahteve, naglašajoč, da lahko Nemci v Jugoslaviji zahtevajo le to, kar dovoljujejo njihovi sonarodnjaki našim narodnim manjšinam v Avstriji. Po zaključni besedi prosvetnega ministra Vukičevića je vladna večina proračun sprejela, na kar je bila seja ob 7. zaključena.

— Beograd, 15. marca. Današnja seja Narodne skupščine je razpravljala o proračunu ministrstva za vere. Za sejo ni vladalo nikakoz zanimanje in dvorana je bila skoraj prazna. Govorili so poslanci Hadžikadić, dr. Bazala in Angelinović. Ekspozice ministrstva ver bi bil moral podati minister pravde dr. Milan Srškić. Ker pa je danes umrl v Sarajevu njegov svak Jeftanović, je prošil, naj se debata o njegovem proračunu skrajša, da more čimprej odpotovati. Seji parlamentarnih strank na to zahtevo niso pristali. Seja je bila ob 13. zaključena in se popolne nadaljuje.

V ITALIJI OBSOJENI KOMUNISTI

— Rim, 14. marca. Včeraj je bila objavljena sodba v procesu proti 41 komunistom, ki so bili obtoženi protidržavne propagande in razvarenja proti obstoječemu družabnemu in rodnemu redu. Vseh 41 obtožencev je bilo obsojenih na zaporne kazni v trajanju od 2 do 14 let. Sodbo je izreklo posebno sodišče ter zoper njo ni pritožbe.

Smrt bosanskega rodoljuba

— Sarajevo, 15. marca. Danes zjutraj je preminul v visoki starosti Gligorje Jeftanović, znan in zaslužni narodni delavec in dolgoletni vodja bosanskih nacionalistov. Pokojnik je igral v polpretekli dobi vodilno vlogo v narodnem boju za osamosvojitve našega življa v Bosni; zato je bil l. 1914 kot talec od avstrijskih oblasti prijeto obsojen radi svojega nacionalnega delovanja na večletno ječo. Po vrnitvi je bil predsednik Narodnega sveta za Bosno ter je kot starostni predsednik ustavotvorne skupščine prvi pozdravil v času narodnem predstavitvu narodno ujedinenje. Pokojnik je bil tasi ministra dr. Srškića.

Zakon o prisilni poravnavi

— Beograd, 15. marca. Z ozirom na protest gospodarskih krogov glede namere vlade, da z amandementi v finančnem zakonu zopet uvede prisilno poravnavo, je vladu v svoji včerašnji seji sklenilo, da se to vprašanje reši s posebnim zakonom. Minister pravde je dobil nalogo, da čimprej predloži gospodarskim institucijam načrt takega zakona, na kar bo ob sodelovanju vseh gospodarskih krogov definitivni načrt predložen Narodni skupščini.

ODGODITEV BETHLENOVE POTI V RIM

Rim, 14. marca. Današnji «Secolo» poroča, da je madžarski ministrski predsednik grof Bethlen odgovdil svoje potovanje v Rim, ki bi se imelo vršiti že v prihodnjih dneh, do 3. aprila. — Pač pa je dospel v Rim madžarski prosvetni minister grof Klebelsberg, ki se sestane z Mussolinijem, da pripravijo teren za prihodnji sestanek med Bethlenom in Mussolinijem.

Kralj potuje v Pariz

— Bukarešta, 15. marca. Jugoslovenski kraljevski par odpotuje v petek zjutraj iz Bukarešte v Pariz, kjer ostane bržčas 8 dni, na kar se vrne v domovino.

Balkanska politika Turčije

Uničujoča obsodba naše politike

— Carigrad, 15. marca. Glasilo turškega zunanjega ministrstva prinaša članek turškega narodnega poslanca Mahmud bega, osebnega prijatelja Kemal paše. V članku, ki razpravlja o politiki Turčije na Balkanu, pravi med drugim:

«Turčija budno motri vse momente različnih faz, ki se razvijajo med nami. Spričo vsega, kar se v sedanjem času dogaja, ne moremo ostati nezainteresirani opazovalci. Turčija ne zahteva na Balkanu ničesar, toda kljub temu se Turčija ne more desinteresirati na balkanskih dogodkih.»

Razpravljajoč o razburjenju, ki ga je povzročil italijansko-albanski pakt, kritizira Mahmud presenljivo neodločnost Jugoslovskega spričo tega diplomatskega akta. Beogradski vladni bi se bila morala odločiti za to ali ono smer. Mesto tega pa še danes koleda in ne ve, ne kod ne kam. To trajno kolebanje, ti večni poskusi zblizanja sedaj s turki, sedaj z ono državo, delajo na javno mnenje, sedaj na krajno mučen vris. Iz Beograda so se v zadnjem času začele širiti vesti, da želi Jugoslavija ustvariti enotno fronto z Rusijo in Turčijo. Turčija te vesti demantira. Širjenje takih neresničnih vesti ne prinaša nikakih koristi. Usoda vseh vlad, ki v parlamentu nimajo močne večine, je, da so slabe in neodločne tudi v zunanji politiki. Toda nobena država ni dolžna, da je namram takim vladam obzirna. Sigurnost Balkana ne bo dana prej, predno se ne odstrani politika lutrig in dokler ne bo prenehalo prizadevanje, da se eno ali drugo balkansko državo izključuje iz balkanskih kombinacij. Turčija iskreno želi, da bi prišlo med vsemi balkanskimi državami do sporazuma, ki bi zajamčil mir in svoboden razvoj in napredek.

Skrito orožje na Štajerskem

— Gradec, 15. marca. Afera z odkritjem orožja v dunajskem arzenalu je dovedla tudi v Gradcu do zanimivih razkritij. Ugotovilo se je, da je socialistični «Schutzbund» tudi na Štajerskem vzdrževal zaloge orožja. V Voitsbergu so našli v tamošnjem otroškem vrtcu skriti dve strojni puški. Člani Schutzbunda so bili oboroženi z gumijavkami, bokserji in vojaškimi pištolami. Člani teh organizacij so imeli vojaške vaje in so morali tudi priselci neomeljeno pokorščino voditeljem socialnodemokratske stranke. V Gradcu so imele socialni demokratke v dvorani «Julisäle» posebno šolo, kjer so mladino poučevali v rabi orožja, zlasti pa vojaških pušk. V Eggenbergu so prevajali orožje pri belem dnevu. Na nekem strelišču pri Gradcu so se vršile redne strelne vaje.

Tragična smrt triletne deklice

Iz Višnje gore nam sporočajo: Včeraj, v ponedeljek popoldne, je vso Višnjo goro in okolico presumil tragičen dogodek. Triletna hčerka ugledega posestnika in podletnika g. Jerneja Pečka v Starem trgu je padla v vodo in se utopila. Zalostni dogodek se je odigral takole:

Oče in mati sta zjutraj prišla na sejem v Višnjo goro, svoja dva otroka — triletno Slavko in petletnega Joška — pa sta pustila doma pod nadzorstvom Pečkove sestre.

Otroka sta se igrala ob hiši in teta ju je od časa do časa prišla pogledat. Naenkrat je pogrešila malo punčko. Ker na vse njeno klicanje ni bilo odziva ipj ker seveda tudi fantek ni znal dati nikakega pojasnila, je teta vsa v strahu pohitela v Višnjo goro ter pozvala zakonca Pečka domov.

Začelo se je razburljivo iskanje. Ob hiši teče potok, ki je ravno narastel po deževju zadnjih dni. Iskalce je prevzemala strašna slutnja, da se je dekletce moralo utopiti. Vendar so iskali zaman.

Sele popoldne okrog 4. je neki Joško Ambrož idoč v Višnjo goro našel v potoku otroka, ki se je vjel na obleko. Voda je truplo odnesla 1 km daleč. Ves trud, da bi dekletce spravili k življenju, je bil seveda prepozen in brezuspešen. Oče in mati obupujeta, saj jima je bila hčerka srčno ljuba. Vsa Višnja gora in okolica sočustvuje s staršema, ki jima je nesreča na tako tragičen način ugrabila nedolžnega otroka.

ATENTAT NA GAJDO

— Budjevice, 15. marca. Ob priliki fašistskega zborovanja je bil izvršen na bivšega generala Gajda atentat. Gajda je ostal nepoškodovan, atentatorju pa se je v splošni zmedi posrečilo, da je pobežnil.

Ali si že vpisan v Vodnikovo družbo?

Iz pestre ljubljanske kronike

Berač — goljuf. — Postna idila v Mestnem logu.

Na Poljanah je včeraj beračil dela se boječi, drugače v čedni dobi petdesetnika se nahajajoči France Seme, doma tam iz Spodnje Slivnice. Hodil je od hiše do hiše. Ze okoli pet kovačev je priberal. Prišel je tudi na Ambrožev trg. Veliko sočutje je vzbujal pri mimoidočih, ki so mu iz usmiljenja metali v klobuk po dinarju in še več.

Berač Seme je velik špekulant. Kadar gre na beračenje, se vselej drugače kostimira in napravi. Včeraj je nosil na hrbtu velikansko grbo, a v obraz je bil ves zavit. Stražnik ga je prijel in odpeljal na policijo. Tu so razkrinkali prekanega ptička. Seme je nosil ponarejeno grbo iz cunj. . . Komični so bili prizori pred nadzornikom, ki je ugotavljal beračeve trike.

— Kako se pišete? — ga je vprašal.
— Jaz? Jaz . . . sem . . . France . . . Zma! Sem gluh, gospod!

— Bodite gluh! Ali beračiti ne smete in še zraven goljufati!

— Nisem beračil! Pri ljudeh sem samo za delo povpraševal!

— Pa tu pravijo, da ste si iz cunj napravili grbo! Na ta način ste pri ljudeh vzbujali usmiljenje!

— Kaj bodo tiste čenče! Saj ni res! Romal je špekulant-berač v zapor

Sedaj v postnem času, v brsteh marčnih dnevih se razvija po Mestnem logu nenavadno nočno življenje. Zabarji so na poslu in love vsako noč žabe po velikih in malih lužah. Zlasti živahno je nočno vrvenje tam okoli Zupančičevih opekarn in tudi okoli opekarn bivše Kranjske stavbne družbe. Restavrant »Zum Frosch« — tako je popularno ime gostilnici na Cesti dveh cesarjev — je skoraj vsako noč poln živahnih zabarjev. Mladi zabarji pa nečjejo biti sami, zato si poiščejo za vsak večer vesele, dvonoge žabice, da jim krajšajo žalbi lov. Pravijo, da se je Mestni log spremenil v veliko šotarišče, kjer preživljajo take žabice po raznih supah in kozoljih svoje medene tedne.

Iz takega gnezda je stražnik danes popoldne pripeljal pred nadzornika dva brhka eksemplarija, ki ju je ujel v nekem hlevu, ko sta prenočevali v taboru hlapca Jakoba. Kristina je 20letno dekle, govori mило domne mariborsko narečje. Brez posla je. Nekaj časa je bila v zavodu sv. Marte, sedaj se potepa okrog iz hleva v hlev, iz kozolca v kozolec. Resignirano je Kristina pristavila na razna vprašanja in očitke:

— Človek je v taki družini, potem pa nikamor ne pride! Rada bi delala! Ne dobim službe!

Druga, Lucija, že kaže znake apatije in propalosti. Malomarno odgovarja na vsa vprašanja. Nadzornik jo je pobaral:

— Danes imate zelo zmešane oči!

— Gospod, od strahu, ker sem zopet pred Vami!

— Kaj ste počejala s hlapcem?

— Gospod, nič! Zabe vsa lovila!

Ker pa ima policija glede lovljenja žab tudi v postu čisto svoje nazore, je obe deklici pridržala za pokoro v svojih ubikacijah.

Ukinjenje pomorske uprave

— Beograd, 14. marca. Prometno ministrstvo namerava z novim proračunskim letom ukiniti pomorsko upravo kot samostojen oddelek ministrstva. Ta vest je vzbudila v vseh parlamentarnih krogih zlasti pa v vrstah prečanskih poslancev veliko razburjenje. Poslanci iz Dalmacije in Primorja brez razlike strank vidijo v tem zapostavljanje interesov primorskega ozemlja. Med posameznimi skupinami se vrše razgovori o skupni akciji, da se ta namera prepreči. Poslanec HSS, ki naglašajo, da je ta akt neposredno proti Hrvatoma, so vložili ostro interpelacijo na prometnega ministra, v kateri zahtevajo, da se ta korak, ki bi lahko rodil nedogledne posledice za razvoj našega pomorstva, nemudoma popravi in sprejmejo v proračun naknadno potrebne postavke.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Efekti: Investicijsko posojilo 85.50, 0, Vojna škoda 0, 352, Zadolžnice Kranjske dež. banke 20, 22, Zastavni listi 20, 22, Celjska posojilnica 195, 197, Ljubljanska kreditna 150, 0, Merkantilna Kočevje 99, 100, Prashediona 850, 0, Kreditni zavod 160, 170, Strojne tovarne 85, 0, Trbovlje 0, 410, Večve 120, 0, Stavbna družba 55, 65, Sešir 104, 0.

ZAGREBSKA BORZA.
Efekti: 7% invest. posojilo 1921 85 —85½; 2½% drž. renta za ratnu šketo 352, 350—351; Ljubljanska kreditna banka 150 —153; Hrv. eskomptna banka 104½—105; Kreditna banka, Zagreb, 93—94; Hipotekarna banka 64½—0; Jugobanka 104—104.50; Prashediona 850—855; Drava d. d. Osijek 502½—510; Sečerana, Osijek, 482½—490; Isis d. d. 49—51; Gutman 275—285; Slaveks 101—120; Slavonija 28½—30; Trboveljska 402½—410; Union, paromlin 300—305; Večve 130—132.50; Agraria 55½—55¾.
Devize: Amsterdam 22.778—22.828, Dunaj 800.80—803.90, Berlin 13.5018—13.5318, Italija 258—260, London 276—276.80, Newyork ček 56.75—56.95, Pariz 222.875—224.875, Praga 168.80—169.10, Curih 10.94—10.97.

INOZEMSKA BORZE.
— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.33625, Newyork 519.75, London 25.225, Milan 23.70, Praga 15.395, Dunaj 73.15.
— Trst: Beograd 38.48, London 167.725, Curih 421.60.

Investicijski problemi ljubljanske občine

Kaj nam je prinesel g. Mencinger iz Beograda

Možnost večjih posojil za regulacijo Ljubljane. — Dva in pol milijona kaldrmine. — Zgradbi za carinarnico in Poštno hranilnico. — Ugodnosti za stanovanjsko posojilo. — Volitev še ne bo.

V ljubljanski komunalni politiki so sedaj v ospredju tri glavna vprašanja in sicer: a) gradnja stanovanj s pomočjo 6% obligacij, b) nadaljevanje regulacije Ljubljane in v zvezi z njo osuševanje Barja ter c) tlakovanje ulic, gradnja nekaterih javnih poslopij odnošno ureditev prečnih socialnih vprašanj. Da doseže za magistratne načrte odobritev odločujočih faktorjev v Beogradu, je vladni komisar mestne občine ljubljanske g. Anton Mencinger odšel v Beograd ter tam posejil pristojna ministrstva.

Glede regulacije Ljubljane in njenih pritokov, ki so mnogo trpeli po zadnji jesenski vremenski katastrofi je g. komisar našemu sodniku, ki se je želel informirati o njegovih uspehih v Beogradu omenil, da bo mestna občina dobila manjši znesek iz proračunskega kredita, določenega za regulacijo hudournikov v Sloveniji in ki znaša v sedanjem proračunu 500.000 Din. Z njim se bo najprej uredil izliv Građašnice, ker je nevarnost, da ne bi bila pri eventualni ponovni povodnji ogrožena Trtnikova hiša in ker most še doslej ni odprt za promet z vozovi. V Beogradu so razpravljali tudi o posojilu, ki naj bi ga Ljubljana dobila za dovršitev gradbenih del ob obeh bregovih Ljubljane. Najdaj se je, da bo Ljubljana dobila okoli 3 milijone iz novega državnega notranjega investicijskega posojila, ki bo namenjeno predvsem za različne melioracije ter za regulacije rek in potokov. Dana je tudi možnost, da dobi mestna občina ljubljanska v svrhu regulacije Ljubljane večje posojilo pri Državni hipotekarni banki. V vprašanju regulacije Ljubljane je občina nastopala skupno z deputacijo, ki jo je odposlal v Beograd odbor za osuševanje ljubljanskega Barja.

Dosežen je bil tudi sporazum glede nadaljnega izplačila kaldrmine. Občina prejme letos približno 2 in pol milijona Din. Ta znesek se uporabi za dovršitev tlakovalnih del velike Masarvkove ceste ob glavnem kolodvoru ter za tlakovanje gornjega dela Reslieve ceste. Mestni gradbeni urad izdeluje glede tlakovanja in olepšave cest obširen, za 10 let določen načrt. Dosedanji zakonski predpisi glede kaldrmine se najbrže že s sedanjim finančnim zakonom v go-

tovem smislu spremene. To je potrebno v tem oziru, da se kaldrmina, ki jo uporabljajo nekateri carinarne, ne vporabi samo za ceste dotične občine, kjer stoji carinarnice, marveč se kaldrmina vporabi tudi za ceste, ki vodijo iz prometnih krajev v občino in presejajo njen teritorij.

Povodom bivanja g. komisarja v Beogradu sta bila končno dosežena tudi sporazuma glede gradnje velikega poslopija za carinarnico ob glavnem kolodvoru in glede gradnje palače za podružnico Poštne hranilnice v Ljubljani na Aleksandrovi cesti na parceli, ki jo je že pred leti prodala mestna občina čokovnemu uradu.

Glede 6% obligacijskega posojila, katerega subskripcija ugodno napreduje (samo privatniki so doslej podpisali 4 milijone Din) je bilo doseženo, da se od finančnega ministra priznao obligacije tega posojila za popularnovarne papirje in da se jih smejo podjetniki, odnošno drugi posluževati kot kaucije pri javnih dobavah in delih. Obligacije bodo davka proste. Ministrstvo za socialno politiko je obljubilo, da bo tudi ono podpisalo večji znesek posojila.

Finančnemu ministru je bila predložena spomenica glede davčne prostosti novih hiš, za katere je določena doba 20 let, dalje spomenica, da se Ljubljana uvrsti v I. razred dražinskih doklad, kar je zlasti utemeljeno z ozirom na obsejni položaj Ljubljane in na kulturne in socialne razmere.

Na vprašanje, kaj je z občinskimi volitvami, je g. Mencinger odvrnil, da o tem ni slišal v Beogradu ničesar. Iz dejstva pa, da bo v kratkem imenovan gerentski svet, sklepa, da vlada občinskih volitev v Ljubljani še ne misli tako kmalu razpisati. Po informacijah g. vladnega komisarja dozdaj v notranjem ministru še tudi ni nobenega predloga za eventualno spremembo sedaj veljavnega občinskega volilnega reda.

Vesti, ki nam jih prinaša g. Mencinger, so torej v marsikakem oziru povoljne in razveseljive. Žal pa poznamo že toliko obljub raznih ministrstev, ki so ostale same obljube, da smo za enkrat še skeptični in bomo peli hvalo centralni vladi šele potem, ko bo beseda meso postala.

ga je udomachil, zredil pa tako, da je bil z 9 meseci velik kakor tele.

Nedavno noč je volka menda popadla divja želja po svobodi. Trgal se je tako dolgo, da se je utrazil z verigo vred — pa hajd v urnih poskokih z dvorišča po mestu. Rožljaj je kakor sam vrag. Prebivalci so se budili in kakor signal je šel po mestu en sam krik: — Volk! Volk!

Medtem, ko so se posamezni lovci spravili na ulico, je volk pohitel v artiljerijsko vojašnico. Voljak na straži se ga ni ustrašil, vendar ga tudi ni pogodil s strelom. Volk se je vrnil v mesto, kjer so ga panduri sprejeli s svinčenkami. Ves podivjan se je volk zagnal v nekega delavca in ga podrl na tla, nato pa nekega poštnega uslužbenca popadel za nogo. Ko je divjal dalje, so ga začeli obstreljevati razni meščani. Prihitej je tudi neki vojak, ki je oddal nagibnejši strel, da je volk divje zatulil. Ranjen na osmih mestih pa se z naporem zadnjih sil rešil s trga in se vrnil nazaj na domače dvorišče, kjer se je splazil do svojega bivališča in izdihnil.

Kakor dva golobčka sta še pred mesecem živela v Beogradu bančni uradnik Marko Dominkovič in njegova zaročenka. Ona ga je vsak večer pričakovala in mu izkazovala vse ljubeznivosti, da so starši kakor vsi drugi, ki so ju poznali, zanesljivo pričakovali da se v letošnjem predustu stopita pred oltar.

Ali kakor se to prav često dogaja med mladimi zaljublenci, sta se tudi Marko Dominkovič in njegova ljubica nekega večera sporekla. Nesreča je bila v tem, da se je izprožil samokres in da je bilo dekletu precej občutno ranjeno. Prepeljali so jo v bolnico, fanta pa zaprli. Pri zasliševanju je deklet izpovedalo, da je Marko v narli tezi proti njej naperil samokres in jo ustrelil. Z napetostjo se je pričakovala glavna razprava, ki pa je prinesla nenadejan preokret.

Včeraj pred sodniki je deklet kratkoma pobilo vse svoje prvotne navedbe. Stvar je bila taka, da je Marko hotel ubiti samega sebe in ko je ona skušala to preprečiti, se je med prerivanjem izprožil samokres ter jo slučajno ranil. Sodniki so torej Dominkoviča oprostili in se bo poroka lahko v kratkem vršila, ako ne bodo dekleta prišli za ušesa radi prvotnih napačnih navedb. Pa tudi fant si bo menda premissil.

Slovenski upravni svetnik Narodne banke

Stališče Ljubljanske kreditne banke.

Ljubljanska kreditna banka je najmočnejši slovenski delničar Narodne banke. Zato je bil njen pokojni predsednik dr. Triljer, kakor pred njim dr. Tavcar, tudi član upravnega sveta Narodne banke. Na zadnjem običnem zboru Narodne banke pa v upravni svet ni bil izvoljen sedanji predsednik Ljubljanske kreditne banke, g. dr. De Franceschi, ampak g. Ivan Jelačin, kakor smo to že poročali. Umevno je, da je to dejstvo vzbudilo veliko pozornost in da je o njem razpravljalo tudi časopisje. »Jutro« je parkrat apeliralo na vodstvo Ljubljanske kreditne banke, da zadevo pojasni, in banka je sedaj razposlala listom sledeč komunicke:

«Z ozirom na članke v »Jutru« št. 53, 59 in 62, si usojajo podpisana Ljubljanska kreditna banka sporočiti sledeče: a) Ljubljanska kreditna banka nima niti pravice postavljati kandidate, niti kakršnokoli ingerenco na izvolitev članov v upravni odbor Narodne banke Kraljeve SHS. b) Ljubljanska kreditna banka je izrekla v dopisu na predsedstvo Narodne banke željo, da bi bil izvoljen v upravo Narodne banke na mesto umrlega dr. Karla Triljerja njen sedanji predsednik. Ker se občini zbor Narodne banke ni oziral na to željo, je ta zadeva za Ljubljansko kreditno banko končana.»

Iz tega komunickeja je razvidno, da je »Ljubljanska kreditna banka« tudi to pot kandidirala v upravni svet Narodne banke svojega predsednika g. dr. De Franceschija, da pa je kljub temu g. Jelačin, ki je tudi član upravnega sveta Lj. kr. banke in je kot tak v Ljubljani glasoval za kandidaturu g. De Franceschija, potem sam sprejel proti njemu mesto v upravnem svetu Narodne banke. Umevno je, da je radi tega nastala v upravnem svetu Lj. kr. banke

mučna situacija, glede katere pa iz komunickeja ni razvidno, kako jo namerava banka razčistiti.

Prosvete

Repetoar Narodnega gledališča

DRAMA:
Začetek ob 20. uri zvečer.
Sreda, 16.: Gobsek. A.
Četrtek, 17.: Božji človek. E.
Petek, 18.: Jaz in ti, premijera. Izv.
Sobota, 19.: Božji človek. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.
Nedelja, 20.: Jaz in ti. Izv.
Ponedeljek, 21.: Gobsek. B.

OPERA:
Začetek ob pol 20. uri zvečer.
Torek, 15.: Prodana nevesta. C.
Sreda, 16.: Tannhäuser. Red B.
Četrtek, 17.: Zaprt.
Petek, 18.: Figarova svatba. A.
Sobota, 19.: ob 15. Grofica Marica. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.
Nedelja, 20.: ob 15. Terezina. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ob 20. Tajdac. Izv.
Ponedeljek, 21.: Zaprt.

Klavirski koncerti Poženelove. Po velikem dirindaju se oddahnje v majhni, intimni družbi. Tako smo se oddahnili včeraj pri klavirskem večeru Poženelove po »Devetic in po »Tajdic«. Jadviga Poženelova je proti vsem pričakovanjem zbrala na svoj večer za intimen klavirski koncert dosti prijaznih in hvaležnih poslušalcev. Prinesla je v prvem, klasičnem posvečenem delu Bachovo Partito št. 1 in Beethovno as-dur sonato op. 26 s priljubljenimi varijacijami, v drugem delu pa Francoza Debussyja in dve stvari de Séveraca, h konec pa Španca Albéniza. Igrala je po vzoru svoje slavne učiteljice Blanche Selve vs koncert iz not ter strogo držala načina njenega igranja, ne da bi jo pa dosežala v poglobitvi interpretacije. Zlasti prvi, klasični del je bil nekam hladen in ne vedno veren, dočim je v drugem, neprimerno bolj zanimivem delu našla v poslušalcih s sigurnim nastopom in temperamentom ter poglobljeno igro živahen odmev. Čudim se, da ni pianistka uporabila novega klavirja Konservatorija ter se raje zadovoljila z baje manj vrednim, ki jo je pri podajanju prav gotovo moral ovirati. Zelo simpatična gđ. Poženelova je prejela celo vrsto krasnih cvetlic. Iskreno bi želeli, da se nam prezentira večkrat in to v prvi vrsti z novo klavirsko glasbo, ker se po tolikem Beethovnu v resnici bojimo zmešnjav in desorientacije pri naši povprečni koncertni publikii.

Iz gledališke pisarne. V petek, 18. t. m. je v dramo premijera igre »Jaz in ti«, ki jo je napisal ameriški avtor F. Barry. Dramo je našel tudi za naš odrežer g. Milan Škrbinšek. Premijera se vrši izven abonmaja. — Jutri, v sredo se poje za abonente reda B Wagnerjeva opera »Tannhäuser« v običajni naši zasedbi s spremembo, da poje Venero ga. Vika Čaleta. — Pri današnji predstavi »Prodane neveste«, ki se poje za abonente reda C, poje vlogo Marinke ga. Ribičeva, Janka g. Banovec in Kecal g. Zupan.

Večer hrvatske pesni v mariborski Ljudski univerzi je tehtno izpolnil ciklus o hrvatski literaturi. Zagrebški basist g. Hrčič si je izbral pester spored starejših in sedanjih predstavitev hrvatske vokalne glasbe. S svojim grobnim bas-baritonom je navdušil zlasti mladino, ki je to pot zasedla dvorano. Zivahno izvajanje je dodal še krasno arjo iz opere »Ples v maskah«. K tej priveditvi je potrebna še ena ugotovitev: Dočim sta bila Beethovna večera nabito polna, to pot meščanske publike malone sploh ni bilo. Nemci vedo ceniti svoje kulturne borce. Pri nas se mnogo teoretizira o kulturnem zblinjanju Jugoslovenov, v praksi pa izgleda to vse drugače!

Ciklus predavanj o Beethovnu. Ravnateljstvo državnega konservatorija je pridelilo že dvoje predavanj o Beethovnu in sicer prvo pred koncertom Sevkovega kvarteta, drugo pred prvo izvedbo 9. simfonije, tretje predavanje pa se vrši v petek, dne 18. t. m. ob 6. pop. pred koncertom dr. Cerina. Tudi tokrat predava dvorni svetnik dr. Maituani, in sicer ima njegovo zadnje predavanje sledeče oddelke: 1. Obris Beethovnevega življenja. Glasbeni pouk. Stik z vplivnimi sloji. — Njegovo gmotno stanje. 2. Beethovno svetovno naziranje kot podlaga duševnega delovanja. 3. Beethoven in slovanstvo; pomen tega razmerja. 4. Beethovnovi glasbovni tvorci. 5. Beethovnovi kompozicije pri Slovanih in Hrvatih (negovanje njegove glasbe). Brez dvoma bo to predavanje naznanjivo in zanimivo za vse ljubitelje tako konservatoriste kakor ostalo občinstvo, ki se zanima za ta predmet, k predavanju. Predavanje se vrši v petek 18. t. m. ob 6. uri zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice.

Cerinvno izvajanje Beethovne 9. simfonije. Vljudno pozivamo vse one, ki so rezervirali vstopnice za koncert 19. marca, da iste dvignejo do srede večera v Matični knjižarni. Od četrta dalje bo predprodaja z istimi prosto razpoložljiva. Pripominjamo le, da vlada za koncert veliko zanimanje in da je dvorana razen stojišč skoro popolnoma razprodana.

Čelo razbijati po steni med domačo vilo in sosedno hišo.

Karel Hora je šel zvečer zgodaj spat, ker so ga nujni opravič čez dan utrudili. Dvojni ropot ga je zdramil iz sladkega sna. Njegova napol gluha gospodinja ni ničesar slišala.

Prebujeni Hora je odprl okno, da se prepriča, kdo tako pozno razgraja na vrtu. Njegove zaspame oči so zagledale, kako se domači pes - čuval pri svojih lesenih hišici bori z nečim belim. Hori se je zdelo, da razločuje v temi človeško postavo. Zato je planil v predsoho, od koder je napeljena električna razsvetljava od vrat na dvorišče. Prižgal je luč in se vrnil v drvo nadstropje k odprtemu oknu. Tu se mu je nujil grozen prizor.

Na dvorišču je sedel naz moški, samo glavo je imel obezvano kakor s turbanom. Renčal je in tulil, ne da bi se zmenil za električno luč nad vrati. Hora je videl, kako sedeči mož grize in trga domačega psa, ki je bil že v zadnjih izdihlih.

Ves presenečen in prestrašen je Hora zaklical: — Kaj pa počeniate, maharadža? Človek na dvorišču je zatulil, vrgel okrvavljenega psa proč in skočil po vseh štirih k pasji hišici, kamor se je

Beležnica

KOLENDAR.
Danes: Torek, 15. marca 1927; katoličani: Zaharija; pravoslavni: 2. marca, Tevdot. Jutri: Sreda, 16. marca 1927; katoličani: Herbert; pravoslavni: 3. marca, Evtrapije. DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: Drama: zaprta. — Opera: »Prodana nevesta«. C.
Kinematografi: Matica: »Vražji otok«. Dvor: »Moderna Dubary«. Ideal: »Gola žena«.

Predavanja: Ob 20. v knjižnici na Rimski cesti: Jaša Gerčar: »Delovnice in povratek Jugosl. dobrovoljcev iz Rusije«.

DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra c.; Hočevar, Sp. Šiška. Jutri: Sušnik, Marijin trg, Kuralt, Gosposvetska c.

Solnec zaide danes ob 18.05, vzide jutri ob 6.12 in zaide ob 18.06.

Državni proračun v tonah in na vozovih

Poslanec Zagorac je te dni v Narodni skupščini pripovedoval, kako je svojim seljakom razlagal veličino našega državnega proračuna. Govoril je takole:

— Kakor znano, tehta tisoč dinarjev v kovancu ravno 5 kg. Zato znaša teža našega proračuna v kovancem denarju okrog 60 milijonov kg. Ker pa je 1000 kg toliko kakor ena tona, znaša teža našega proračuna 60 tisoč ton.

— Ako bi teh 60.000 ton hoteli prepeljati z železnico, bi v to svrhu potrebovali 180 tovornih vlakov. Vsi bi se čudili, ko bi videli, da mi za prevoz našega proračuna potrebujemo tako ogromno število vlakov. A kaj bi šele bilo, ako bi ta proračun hoteli natovoriti na kmetске vozove!

— Ako računamo, da na kmetijski voz lahko natovorimo pet meterskih stotov, bi za prevoz proračuna potrebovali 120.000 vozov. Ako bi vse te vozove postavili v eno vrsto drugega za drugim, bi dolžina te povorke merila nič več in nič manj kakor 1200 kilometrov, a to je ravno toliko, kolikor meri razdalje od Ljubljane preko Zagreba, Beograda, Niša in Skoplja do Gjevgejlje. To se pravi, da bi vozni sprevod našega proračuna segal od enega kraja države tik do drugega...

Poslanec Zagorac bi bil lahko svojo razlago napravil še efektnjejo, ako bi vzel večje vozove. Postavim, kakor jih imamo pri nas. Pri nas potegnje konjiči z lahkoto deset in več meterskih stotov, ali zato pa naši kmetje težko vlečejo davčna bremena. Če bi torej poslanec Zagorac vzel naše vozove, bi povorka bila ravno za polovico krajša, zato pa pol izdatnejša. Segala bi od Ljubljane do Beograda...

Poverjenikom »Vodnikove družbe«

Nujno pozivamo poverjenike, da nemudoma stori dolžnost, ki so jo prevzeli, to je, nabero članov in pošljejo nabiralne pole družbinemu vodstvu. Delo poverjenikov je letos tem lažje, ker jim je kader lanskil članov itak znan. Članarino pri teh bodo lahko dobili, saj so knjige za leto 1926, tako lepe, da bo vsak izmed njih rad še ostal član tudi v bodoče. Gre torej samo za to, da poverjeniki pridobe čim največ novih članov. Tudi to ne more biti težka naloga, saj so lanske knjige najuspešnejša propaganda za družbo, stari člani, ako jih znajo poverjeniki spretno organizirati, pa lahko postanejo najboljši agitatorji za pridobivanje novih družbenikov. Zato lahko spreten poverjenik letos nabere vsaj 50 odstotkov članov več, kakor lani. Družbinvo vodstvo je sklenilo odklikovati 15 poverjenikov, ki nabere največ članov na ta način, da približno njih slike v »Vodnikovi priliki« za leto 1928, poverjenike pa, ki nabere letos 50 odstotkov novih članov več kakor lani, najmanj pa v celem 40, občasovati z veliko, krasno sliko v barvotisku, ki bo v okras vsakemu salonu.

To pa velja samo za slučaj, ako pošljejo dotični poverjeniki družbini pisarni nabiralne pole in denar do 25. tega meseca. V Ljubljani, dne 12. marca 1927. Vodstvo »Vodnikove družbe«.

Zanimivosti iz naših krajev

Skomine po pisateljskih tantijemah. — Nočni lov na volka sredi Valjeva. — Ženska izpoved tako in drugače.

Dramski pisci navadno doživljajo s svojimi deli najrazličnejše nepravice, toda pri nas kakor menda na vsem svetu je edinstven slučaj popularnega pisatelja g. Bore Stankoviča, avtorja narodne igre »Koštana«. Njega toži ciganka Marika Jeminovič iz vranjskega okraja, kjer jo poznajo pod imenom Koštana, in zahteva zdaj na stara leta del tantijem.

Zadeva je čitateljem že znana. Ciganka Koštana trdi, da je služila pisatelju Stankoviču za model ter da je po njenem pripovedovanju spravil na oder njeno življenje. S tem je zaslužil mnogo tantijem — ciganka je zračunala, da letno po 20.000 Din. V mlajših letih je bila samo ponosna, da se proslavlja njeno ime, zdaj pa, ko je stara, zahteva svojo »pravico«, svoi delež. Zanj se je zavzel radikalni poslanec Vlaho Kocič in ciganka je najprej poslala prosvetnemu ministru prošnjo, končno pa še svojega moža Makšuta, ki je v Beogradu na prav ciganski način oblegel s svojo torbo poslanca in ministra.

Intervencije pa so ostale brezuspešne. Poslanec Vlaho Kocič bi spor rad izgledil na ta način, da skuša aranžirati beneično predstavo »Koštana« v prilog

stari ciganki. Medtem pa ima sam avtor g. Bora Stankovič o celi stvari čisto drugo mnenje. To dni je sprejel novinarje, in jim med drugim izjavil:

— Koštano, ki je v mojih mladih letih plesala in prepevala po svatbah, sem prvič videl v Vranjski Banji, ko se je moja drama »Koštana« že igrala v beogradskem Narodnem gledališču. Vsa njena pripovedovanja so obstojala v tem, da sem jo včasih počastil z rakijo in da je od moje žene ter od drugih dobila kake nogavice ali staro obleko. Če bi ona po pripovedovanju svojih vrstnikov vedela, zakaj so jo imenovali Koštano (kostanj), bi se odrekla tega priimka. Še manj pa bi zahtevala krivo potrdilo, da je ravno ona bila ta konstanja. Analogno bi lahko vsak človek v Vranji ki se zove Mitko, imel pravico da zahteva tantijemo od moje drame.

Pisatelj je prepričan, da je Koštano nekdo nahujskal, posebno odkar se je zanimal, da se »Koštana« vprizarja v Ameriki, odkoder po pisatelji prejel 1 milijon dolarjev.

Bogati rentnik Kosta Košan v Valjevu je vzgojil mladega volka. Precej

Ta čas so prihiteji mimo delavci iz opekarne, ki jih je naprosil, da so mu pomagali odnesti onesveščeno Milo domov.

Med prenosom se sploh ni zavedla, kar je bila njena sreča.

IX.
Opoldanski listi so poročali naslednji dan v bistvu sledeče: Zagonetno odkritje v Koših, kjer so našli koncem aprila ob cesti, vodeči iz Koših v Motol, nago devojko, čije truplo so prejšnji dan prepeljali v mrtvašnico košiškega pokopališča, je doživela senzacionalno reprizo.

Policija je bila takrat, koncem aprila, brez moči, zdravniki so stali pred dejstvom, da je mrtvo deklet še dva dni po svoji smrti krvavelo. Zato novinarjem niso mogli dati zadovoljivega pojasnila. Zelo ostri spori med zdravniki so kmalu utihnili, ker se je začela javnost zanimati za novo agrarno afero. Marsikaj, kar so izpovedale priče, je bilo ovrženo, in vsi zadevo so skušali zdravniki pozneje pojasniti s pomočjo nekrofilije. Zločinca niso našli in naša policija ga še vedno zamaš išče. Upamo, da si to pot naši zdravniki in policija ne bodo mogli pomagati z običajnimi izgovori.

Vrnimo se k novemu dorodku, ki sega daleč preko običajne novinarske senzacije.

Nekako ob enajstih ponoči so telefonirali iz opekarne Klikovke policiji (košišskemu komisariatu), da je bil izvršen v krajni vili nove naselbine Landronke, ki je doslej edina obliudena, roparski napad, pri katerem je bil napadalec ustreljen.

Policija je odšla takoi tia in ugotovila naslednje podrobnosti: Dvodružinska hiša, kjer zavzema eno polovico znani praški bankir Pavel Hora s svojo gosposinjno, drugo pa družabnik bančnega zavoda Hora i. dr. Karel Horalek, je postala pozorišče grozne tragedije. Tik pred enajsto uro je začel na vrtu, ki je obema strankama skupen, domači pes srdito lajati. Med njegovo lajanje so se kmalu nato pomeshali grozni glasovi, nekaka mešanica lajanja in tulenja.

Po nesrečnem naključju se mudi Karel Horalek te dni v inozemstvu, njegove soproge pa ni bilo doma, ker je odšla zvečer v gledališče. Doma je ostala samo služkinja, ki je čakala na njen povratek.

Dekle se je ustrašilo ropota na vrtu in se ni upalo pogledati, kdo je. Šele ko se je začulo strašno lajanje, je za-

Ladislav Vladyka: 28 Skrivnost mrtvašnice

Slednjič je Mila odprla oči in se zgrozila nad temo, ki jo je obdajala od vseh strani. Krčevito je prišla Kovarička za roke in ga vprašala:

— Kaj je bilo to, Jarko, za božjo voljo, kaj je bilo? Teklo je čez polje kakor pes, a vendar ni bil pes. Bilo je belo in lajalo je.

Bal se je, da bi se znova ne onesveščila in zato jo je skušal pomiriti.

— Prestrašena si, halucinacije imaš, samo zdelo se ti je.

Božal jo je po čelu.

— Vročico imaš in zato ni čuda, da si videla nočno prikazen.

— Ne, ni se mi zdelo, Jarko, videla sem, res je bilo belo in lajalo je.

— Pomeniva se spotoma. Zdaj pa hitro na noge, saj ni daleč do doma. Odpočiješ se in napišeš, jutri bo pa vse dobro.

Pomagal ji je vstati in počasi sta odšla proti vili. Kolena so se ji šibila in na križpotju, kjer zavlie pot od pokopališča k montolski cesti, mu je zopet omedlela.

Dnevne vesti.

iz Ljubljani, dne 15. marca 1927.

Imenovanje. Veterinarski inšpektor pri velikem županu v Ljubljani g. Hugon Turk je s kraljevim ukazom imenovan za oblastnega vet. referenta podunavske oblasti v Smederevu.

Nov komisar TPD. Od vlade RR imenovani viadni komisar Trboveljske premogokopne družbe g. Albin Prepeluh je odstavljen in na njegovo mesto imenovan prejšnji komisar rudarski glavar inženjer Steggar.

Pokret medicincev. V nedeljo se je vršil v Beogradu izredni občni zbor medicincev, na katerem je bila po daljši debati sprejeta resolucija, ki med drugim zahteva, da se novi osnutek zakona o podaljšanju in izpremembi medicinskih študij na naših fakultetah ne sme nanašati na one medicince, ki so se vpisali pred uveljavljanjem te zakonske odredbe. Ako tej zahtevi ne bo ustrezno, prične beograjski medicinci štrajkati.

Kriza naših gledališč. V umetniškem oddelku prosvetnega ministrstva sestavljajo že delj časa načrt, kako bi se dala odstraniti akutna kriza naših gledališč. Načrt bo kmalu izdelan in prosvetni minister namerava zastaviti vse sile, da ga izvede. Ker kinematografi zelo vplivajo na poset gledališč, so začeli v prosvetnem ministrstvu razmišljati o omejitvi njihovega delovanja.

Novi pravilniki o lekarnah in drogerijah. V ministrstvu narodnega zdravja izdelujejo nove pravilnike o lekarnah in drogerijah. Pravilniki bodo te dni podpisani, na kar stopijo v veljavo.

Novo znamke. Pošto ministruje se odredilo, da pridejo nove poštne znamke za frankiranje po 15, 20 in 30 Din takoj v promet. Stare znamke ostanjejo v prometu, dokler se ne porabiho.

Pregled lekarn. Lekarniški oddelk ministrstva narodnega zdravja je sklenil, da se bo vršil te dni v Beogradu in drugih večjih mestih pregled lekarn. V ta namen je določena posebna komisija.

Občni zbor rezervnih oficirjev v Beogradu. Beograjski pododbor združenja rezervnih oficirjev in ratnikov je imel v nedeljo v Oficirskem domu občni zbor. Iz poročila uprave je razvidno, da znaša premoženje združenja 5.109.237,22 Din. Vračunano ni stavbišče za Ratniški dom, ki ga je dobilo združenje od beograjske občine in ki je vredno 9 milijonov dinarjev. Od 14.000 rezervnih oficirjev je včlanjenih v združenje 12.000. Po končani diskusiji so se vršile volitve delegatov za letošnji kongres rezervnih oficirjev.

Občni zbor kolov jahačev. V prostori beograjskega Jockey-kluba se je vršil v nedeljo občni zbor delegatov kolov jahačev iz cele države. Predsedoval je predsednik Dunajskega kola jahačev dr. Velizar Janković. Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani sta zastopala dr. Fric Lukman in podpolkovnik Milan Zajc. Predsednik je v svojem govoru omenil, da je dobilo Dunajsko kolo jahačev od poljedeljskega ministrstva 300.000 Din podpore, ki bo razdeljena med posredna kola. Zbor je razpravljal o problemih konjskega sporta in konjereje, ki se v naši državi še vedno preveč zanemarija. Sklenjeno je bilo poslati finančnemu ministrstvu spomenico z zahtevo, da bi bile konjske dirke oproščene državne takse.

Brzojavnotelefonski odsek v Celju. S 1. marcem t. l. se ustanovi v Celju poseben brzojavnotelefonski odsek, v katerega delokrog bodo spadali srezi Celje, Slovenjgradec, Konjice, Smarje, Brežice in Laško.

Jugoslovenska tujsko-prometna razstava na dunajskem velesejmu. V okvirju letošnjega dunajskega velesejma je priredil jugoslovenski tujsko-prometni urad na Dunaju malo, a zelo učinkovito propagandno razstavo jugoslovenskih, pokrajinskih najzanimivejših pokrajin. Razstava je bila v soboto, 12. t. m. slovesno odprta. Slovesne otvoritve so se udeležili med drugimi tudi jugoslovenski poslanik dr. Milojević, generalni konzul Banjić, ter številni zastopniki dunajškega tiska. Goste je pozdrvil trgovski ataše M. Simić. Po otvoritvi se je vršil skupen ogled razstave. Posebno pozornost vzbujajo slike Josipa Danilovca, skupina Jadranske plovitbe in razni fotoarafiški posnetki iz raznih jugoslovenskih pokrajin. Tujsko-prometni urad je uredil na sejmišču posebno pisarno, kjer daje zainteresentom brezplačne informacije. Razstava je tudi med obiskovalci vzbudila veliko pozornost in bo nedvomno rodila zaželjeni uspehi.

Proračun kruševaške oblastne skupščine. V nedeljo je oblastni odbor v Kruševcih predložil plenurnu proračun za prvo leto. Proračun znaša 3.300.000 Din. Od tega odpade 1.900.000 Din na investicije. V poročni debati je večina predlagala, naj se določijo dnevne oblastni poslancem po 300 Din, članom odbora mesečne plače po 400 Din. Opozicija je predlagala 80 Din dnevnic in 1500 Din plače članom oblastnega odbora po 3500 Din.

Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Trbovljah v pokojni poslovodja TPD g. Dominik T. o. y. Pokojni je dolga leta vestno in marljivo opravljal svojo službo in bil na glas kot simpatičen, značajan mož. Pogreb bo v sredo ob štiri popoldne na farno pokopališče v Trbovljah. Blag mu spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Na »Kolo jugoslovenskih sester« v Ljubljani je nabrala v veseli družbi gospa Margareta Wurzbach 100 Din.

Po odgovoru sta bila odpravljena v domovinski občini Alojzija R. brezposelna služkinja iz Smartnega pri Liti in Iv. Zajc, brezposelni hlapec iz Mokronoga. Brez vseh sredstev sta se potakala okrog Trdila sta, da sta iskala službe in zaslužka, katerega pa nista mogla dobiti. Pač žalostno znamenje sedanjih krutičnih časov.

iz Ljubljane

Pretlakovanje Dunajske ceste. Državna uprava je dovolila za pretlakovanje Dunajske ceste 100.000 Din. Ker za to nizko svoto ni hotel dela prevzeti noben privatni podjetnik, je pretlakovanje prevzela mestna občina sama.

J. N. A. D. Jadran priredi v četrtek 17. t. m. ob 20. v društveni čitalnici predavanje; predava starešina dr. Stojan Bajič o temi: »Aktualna mednarodna vprašanja«. Marijan Zajec, cand. iur., pa bo predaval skriptične slike o »Sedežu in delovanju Društva narodov«. Vabilo se vsi Jadranaši, da se tega predavanja polnoštevilno udeležijo!

Kako se odzivila naša javnost prosvetnemu delu Atene? Prvo predavanje ciklusa »Zdravstvo« se je vršilo pred skoraj prazno dvorano, drugo predavanje ciklusa »Estetika« se je odpravilo, ker se poleg odbornic ni odzvali sploh nihče. Predavanja so se naznanila vsem dnevnikom, po vseh srednjih šolah se je dostavilo osebno pismena naznanila, vabilo se je nadalje nad 30 ženskih in sportskih organizacij, za kričečo kino-reklamo nam sedeva primanjkuje sredstev. Odlična predavateljica, oblastni zdravstveni referent dr. Mayer in akademični slikar prof. Šantel sta izbrala doslej neobdelane teme, društvo je nabavilo povsem nove skriptične slike, — delo Srednje tehnične šole, — preskrbilo lepe prostore, določilo primerno večerno uro in vendar je doživelo to razočaranje. Atena bo vztrajala in nadaljevala svoje delo. Upamo, da bodo tudi merodajni faktorji pravilno ocenili poštivovalni trud gg. predavateljev in družta ter opozorili pravočasno svoje kroge, da se odzovejo. Čudimo se tudi, kje je ostalo naše članstvo. Najmlajšim otroščam, je pa tudi mnogo onih, za katere ravno smo pripravile vse. Prihodnja predavanja se vrše: 16. t. m. v mali dvorani Narod. doma od pol 7. do pol 8. ure zv. ciklus »Sport«; 1. tema: **Sport in šola**, predava prof. dr. Sarabon; 17. t. m. istotam od 6. do 7. ure ciklus »Zdravstvo«: **Odpadki in smeti**, predava obl. ref. dr. Mayer. Prva tema ciklusa »Estetika«: **Domača umetna obrt kot sredstvo za vzgojo k lepoti**, predava prof. Šantel 18. t. m. od pol 7. do pol 8. ure zv. na Srednji tehnični šoli. 273-n

Prepeti in izgrede. Ker se bliža pomlad, postaja mlada kri kipeča in razgreta. Zato policijska kronika beleži več pretepov radi deklet, izgrede po gostilnah in sličnih deliktov. Na Bregu v drevoredu so se trije mladeniči v nedeljo ponoči pretepali. Lahkonogi krojaček France se je branil s škarjami ter svojega tootariša sunil z njimi nad levo oko. — Na Selu sta dva kurjača kemične tovarne napadla kovača v kurilnici na glavnem kolodvoru Franceta Z., ki je spremljal domov svojo zaročenko Pavlo. Eden od obeh napadalcev je zavpil »Kaj pa ti tukaj delaš?« ter ga vrge v blato. A kovač je pri tem izgubil še srebrno uro. Oba kurjača bosta imela sitnosti pred kazenskim sodnikom.

Drobna policijska kronika. Zadnje dneve ima policija obilo opravka z berači in vlačugami, katerih se je v Ljubljano zopet veliko nateplo. Včeraj je bilo sedem aretacij. Radi tatvine zlatnine, vredne 3800 Din, je bil aretiran Anton K. — Trije veseliki so morali noč prespati v hladnem zaporu, ker so brezobzirno kalili nočni mir in se nedostojno vedli v svoji totalni pijanosti. Neki Simon je bil aretiran radi telesne poškodbe; dve izgubljeni Kristina in Lucija ter berač Sime so bili prijeli. Ovađena je šivilja Marija, ker je prikrila najdeno svoto denarja. Prijavljeni so trije ponočnjaki radi kaljenja nočnega mira, neka mladenka pa radi odprave plodu. Zaplenjen je bil en samokres, 8 voznikov pa ovađenih radi prestopka cestnopolicijskega reda.

iz Maribora

Seja občinskega sveta se vrši v četrtek ob 17. uri v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu je razprava o mestnem proračunu, ki je prišel iz ravnovesja, ker se je izkazalo, da je državo uradništvo oproščeno plačevanja občinskih doklad. Občinski svet mora zato iskati novih dohodkov, da bo mogel vršiti svojo nalogo. Kakor pa na drugi strani zahtuje društvo hišnih posestnikov, je finančna delegacija tozadevni odlok sistrala, kar ee v uradniških krogih zdi neverjetno, ker je to zakonska določba, ki jo je mogoče spremeniti samo z zakonom.

Novo pokopališče. Razširjenje mestnega pokopališča je postajalo od leta do leta aktualnejše. Ze lansko leto so se vršila tozadevna pogajanja med mestno občino in cerkvenim uradom, ki pa niso imela zaželjenega uspeha. Sedaj je bilo to vprašanje rešeno tako, da je frančiškanska župnija nakupila poleg sedanjega pokopališča na Pobrežju 30 ha polja, kjer bo uredila pokopališče za svojo farno. S tem bo znatno razbremenjeno mestno pokopališče in je toroj to vprašanje za dolgo dobo let rešeno.

Utopljence v Dravi. Včeraj dopoldne je naplavila Drava v bližini državnega mostu v Mariboru neznanega utopljenca, ki je moral že delj časa ležati v vodi. Na bregu ee je kmalu zbrala gruča radovednežev. Identitete utopljenca doslej ni bilo mogoče ugotoviti. Truplo so prepeljali v mrtvašnico. Gre za neznanega možkega v starosti okrog 50 let. Domneva se, da je kak poneprežen splovlar.

Prosta stanovanja. Pri mariborskem stanovanjskem sodišču je razpisanih dvoje prostih stanovanj, in sicer eno trisobno in eno štirisobno. Interesenti si stanovanja ogledajo in vlože prošnje najkasneje do četrtega popoldne pri stanovanjskem sodišču, Slemenkov trg 5.

Velikomestna razsvetljava Aleksandrove ceste. Snoči so na Aleskandrovi cesti v Mariboru prvič zablistele nove električne svetilke.

Šahovski turnir v Newyorku. Svetovni šahovski turnir v Newyorku prehaja v zaključno fazo. Boj med posameznimi mojstri je ogrožen, zlasti srđita je postala borba za drugo in tretje mesto, za kateri se bore Aljehin, Niemcović in Vidmar. V tretjem turnusu se je situacija bistveno spremenila. Capablanca je sicer še vedno na čelu, toda Niemcović, njegov najnevarnejši tekmeč v prvem in drugem turnusu, je začel pešati. Genijalni kombinator podlega svoji nervoznosti.

Šahovski turnir v Newyorku. Svetovni šahovski turnir v Newyorku prehaja v zaključno fazo. Boj med posameznimi mojstri je ogrožen, zlasti srđita je postala borba za drugo in tretje mesto, za kateri se bore Aljehin, Niemcović in Vidmar. V tretjem turnusu se je situacija bistveno spremenila. Capablanca je sicer še vedno na čelu, toda Niemcović, njegov najnevarnejši tekmeč v prvem in drugem turnusu, je začel pešati. Genijalni kombinator podlega svoji nervoznosti.

obločnice, ki dajejo ulici povsem velikomestno lice. Upamo, da se bodo s tako razsvetljavo lahko kmalu posnelo tudi ostale večje ulice.

—m Nevarni psi. Kljub temu, da je v Mariboru razglašen strogi pami zapor, se kladi po mestu in okolici še vedno mnogo psov bres nagobčnikov. Včeraj sta bila od takih psov ogrizena dva otroka. Otroka so odklali v zdravniško oskrbo, lastniki psov pa bodo občutno kaznovani.

iz Celja

—c Obrtniški praznik. Občeslovensko obrtno društvo v Celju bo priredilo tudi letos na dan sv. Jožeta obrtniški praznik. Ob 8. uri jutraj bo v farni cerkvi maša, ob 10. uri bo v mali dvorani Celjskega doma predavanje. Ob 8. uri zvečer bo v mali dvorani Celjskega doma koncert in družabni večer.

—c Beethovenova 9. simfonija za soli, zbor in veliki orkester pod taktirkama gg. dr. Cerina in ravnatelja Jos. Hladka iz Maribora se bo izvajala v Celju dne 10. aprila v veliki dvorani Celjskega doma.

—c Imenovanje. G. Ivo Šorli, inženir pri celjski progovni sekciji, je imenovan za inšpektorja pri inspekciji dela v Mariboru.

1000 KITAJCEV.
800 INDIJANCEV
1300 bivolov in čez
10.000 različnih divjih živali

iz Texasa vidimo v velefilmu »PLAMENI VRANEC«, ki prikazuje junaški sen o pobratimstvu morja...

Izpred sodišča

SAJ NI TAKO HUDO MISLIL. Predsednik kazenskega senata: »Francelj, tam pri D. M. v Polju, kjer ste doma, ste lani razžalili Jaka in Rezo in ste bili obsojeni na 150 Din globe!«

Delavec Francelj: »Da, nekaj takega je bilo. Res sem bil obsojen, ker sem razžalil dve tako visoki osebi.«

Predsednik: »Le malo se brzdajte! Torej tedaj ste bili obsojeni. Mesto da bi bili lepo molčali, ste jeli vpiti nad obema, še preden ste zapustili sodnico, da sta Jaka in Reza krivično prisegla.«

Obtoženi: »Saj ne tajim. Jazen sem bil in razburjen, ker sem bil obsojen.«

Predsednik: »Vidite, France, tako-le je hudo na tem svetu; zadnje ste radi žaljenja časti plačali globo in vam ni bilo všeč. Morda boste danes bolj zadovoljni, saj boste sedeli dva dni, ker ste Jaki in Rezi očitali krivo prisego!«

Obtoženi: »To bo pa hudo: saj s svojo žalitvijo nisem tako hudo mislil. Nikar me ne zaprite, saj nimam časa sedeti!«

Predsednik: »Na to bi bili morali prej misliti, zljaj je prepozno.«

France (odhajajoč): »Pa naj bo! Ampak z babami se ne bom nikoli več kregal!«

KOMUNISTIČNI KOLEDAR.

Lani je ovađila ljubljanska policija sodišču delavca Ivana Š. iz Ljubljane in Karola G., češ da ji je prišlo v roke neko Ivano pismo, v kojem naroča pri uredništvu lista »Lavoratore« v Trstu 10 izvodov komunističnega koledarja za leto 1922 in 40 komandov lista »Deloc«. V pismu opozarja Ivan Š. uredništvo, naj odpravi pošiljko tako, da ne bo vidna.

Policija je nato pribavila en izvod koledarja, ki ga je leta 1922. uredil tedaj v Trstu bivajoči K. G., ki biva zdaj v Ljubljani. Koledar je bil pisan v komunističnem duhu.

Ivan Š. je bil že zadnjič oproščen, a zdaj se je moral zagovarjati tudi K. G.

Ker je obtoženi tajil, da bi bil avtor kateregačoli članka v koledarju in ker je uredil koledar že julija leta 1922., torej predno je bil pravomočen zakon o zaščiti države, ki je izšel šele 2. avgusta 1922, je bil tudi K. G. oproščen.

Šah

Šahovski turnir v Newyorku. Krasen uspeh dr. Vidmarja. — Ogorčena borba za drugo in tretje mesto.

Svetovni šahovski turnir v Newyorku prehaja v zaključno fazo. Boj med posameznimi mojstri je ogrožen, zlasti srđita je postala borba za drugo in tretje mesto, za kateri se bore Aljehin, Niemcović in Vidmar. V tretjem turnusu se je situacija bistveno spremenila. Capablanca je sicer še vedno na čelu, toda Niemcović, njegov najnevarnejši tekmeč v prvem in drugem turnusu, je začel pešati. Genijalni kombinator podlega svoji nervoznosti.

Bolj nevaren je Capablanci Aljehin, ki se je z 8 točkami usidral na drugo mesto, pa tudi naš prvak dr. Vidmar prehaja v odlično formo in je skoraj verjetno, da se bo med njim in Aljehinom bil gigantski dvoboj za drugo oziroma tretje mesto. Niemcović stoji za enkrat paralelno z obema na isti višini, njegovi izgledi pa po zadnjih debaklih sodijo niso preveč rožnati. Krepko se je zopet afirmiral Spielmann, ki je Marshalla zopet potisnil na zadnje mesto.

V soboto se je odigralo XIV. kolo. Vidmar je otvoril proti Niemcoviću z damskim kmetom. Prešel je kmalu v koncentrični napad na nasprot. kralja in prisilil Niemcoviča h kapitulaciji. Škotsko je bila otvorena partija Spielmann — Marshall. Spielmann si je zgradil sigurno pozicijo in je nasprotnika kmalu strl. Partija Capablanca-Aljehin je končala remi po nezanimivi borbi, v kateri sta oba nasprotnika igrala skrajno previdno.

Visoka pesem o najlepših Jugoslovenkah

Štefica Vidačičeva in Sonja Jovanovičeva sta odkrili svetu lepoto jugoslovenske rase. — Okus se ne drži »suhe« mode. — Pipa kot najnovejši ženski sport.

Povodom povratka Štefice Vidačičeve iz Berlina priobčuje beograjska »Politika« daljšo kozerjio o pomenu njene zmage v Berlinu in o lepoti jugoslovenskih žena in deklet. Izvajanja uglednega beograjskega lista so morda malo preveč optimistična, malo pretirana, jedro resnice pa je le v njih. Vse kakor pa so zanimiva in zato podajamo njihov zaključek tudi našim čitateljcem. Evo, kaj pravi »Politika«:

Po zmagi Štefice Vidačičeve pričejnajo Jugoslovenke pridobivati glas svetovnih lepotic. Pred dobrim letom so na velikem konkurzu v Berlinu izbirali najlepšo in najokusnejše oblečeno damo. Med stoterimi, ki so bile druga lepša od druge, je odločitev dosegla visoko lepo blondinko. In ta najlepša devojka Berlina je bila Srbinja, po imenu Sonja Jovanovičeva. Ta naša lepa rojakinja je na ta način dobila naslov »kraljice mode«; na glavo so ji namestili krono, jo ogrnili s kraljevskim hermelinom ter jo posadili na prestol.

Ko je zdaj bila objavljena zmaga Štefice Vidačičeve, so se Berlinčani začudili:

— Najprej Srbinja, zdaj Hrvatica! Prva lani, druga leto! Prihodnje leto pa moramo izvoliti Slovenko. Čudno, kaj v ostalem svetu ni lepih žensk? In kakšna mora biti ta zagonetna kraljevina SHS, ki rudi same lepe in najlepše ženske?

Mi smo lahko ponosni. Najlepše ženske starega sveta so naše krvi. Do sedaj smo v tujini sloveli po narodnih pesmih, nato po junaštvu in borbah za svobodo, zdaj pa po lepih ženskah. Zanimivo pa je, da v današnji dobi, ko številne ženske stradajo za polnimi mizami, samo da bi postale suhljate in vitke ter s tem lepe in moderne, pa dve damici, ki sta bili izvoljeni za najlepši, nista mršavi. Nasprotno, prej bi se lahko reklo, da sta precej zaokroženi. Ali se menja okus, ki je doslej zahteval, da mora ženska biti suha ka-

kor fiziolog kol? V naših balkanskih deželah je ženski svet posebno težko izpolnjeval to zahtevo mode, ali recimo: dosedanje mode. One, ki so verno sledile modnim žurnalom, niso smele jesti niti kruha, pri obedu in večerji; so prekinjale sredi jela, ko so baš imale najboljši apetit, pile so nekaj ogoben čaj za shujšanje, srebale so citrone, a vse sladke dobrote taga sveta so zanje značile strah in trepet opasnih izkušnjav.

Ako se je sedaj okus zares izpremenil, bodo naše ženske blagoslavljalje Sonjo kakor Štefco. Oni sta prvi pokazali svetu in tistim, ki tam gori predpisujejo modo, da je tudi zaokrožena ženska lahko lepa, ali celo najlepša... Oni sta s svojo ljubkostjo razbili famo, da mora lepa ženska biti suha. Onedve značita početek nove dobe v današnji modi. In Štefici se ne more očitati, da ni dobro rejena in da kot »najlepša ženska Evrope« ne bi znala predpisovati mode. Zamislite si samo, da je ona iz Berlina prišla s pipo. To je dovolj, da se zgrozijo vsi oni izpred vojne, navdušujejo pa se lahko oni izza vojne. Pipa za dame je zdaj derrierier. Mala Zagrebčanka vam bo sicer iskreno priznala:

— S pipo v ustih sem se dala samo fotografirati. V ostalem pa ne pušim, četudi je pipa zdaj posebno moderna. (Vedno se mi kolca in me obide huda siabost...)

Smola pa je v tem, da je Štefica hote ali nehoti postala ena izmed onih, ki določa, kaj se bo nosilo, kaj jedlo in kaj pušilo. In če se sedaj po njeni zaslugi pojavlja našemu ženskemu svetu spaz pred gladovanjem, jih bo ona bržčas rešila tudi pred pipo. Kajti drugače bi se pri nas, kjer vsaka norost hipoma zmaga, pa naj bo to Charlston ali oxfordске hlače, v enem mesecu vse naše dame na promenadi in na plesu pojavljale s pipami ter pušile tako dolgo, dokler ne bi gágale in omagale.

Gospodarstvo

Kriza našega poljedelstva

Kakor smo že včeraj kratko poročali, se je vršil v nedeljo v prostorih Saveza srbskih poljedeljskih zadrug redni občni zbor glavnega zadrugnega saveza SHS. Predsedoval je dr. Bervaldi iz Splita. Glavni referent dr. Prohazka je v svojem referatu omenjal, da izhod iz poljedelske in splošne gospodarske krize ne vodi preko principa štednje za vsako ceno, marveč preko principa produktivne štednje, zlasti pa preko principa dela. Ako hočemo prelobleti težko gospodarsko krizo, moramo v prvi vrsti poskrbeti za zaposlitev vseh delovnih moči.

Kot drugi referent je nastopil ing. Stepan Pošćić, ki je na podlagi statističnih tabel nazorno dokazal, da je kriza našega poljedelstva zelo težka. Glavne vzroke vidi referent v slabem carinskem sistemu, državnih trošarinah in monopolnih takсах, pretiranih davčnih bremenih itd.

Po referatih se je razvila živahna debata, v katero je posegel tudi poljedelski ministar, ki je objubil storiti vse, da se položaj našega poljedelstva zboljša.

Končno je bila sprejeta resolucija, v kateri zbor z zadovoljstvom ugotavlja, da so tudi druge gospodarske panoge uvidele, da izvira splošna kriza iz krize našega poljedelstva. Občni zbor zahteva, da se takoj preneha z brezobzirno zaščitno politiko industrije. Država naj štiti industrijo s podporami, nagradami in drugimi olajšavami, ki ne bodo ogrozile rentabilnosti poljedelske proizvodnje, ne pa s carinami in trošarinami. Naša država mora voditi v prvi vrsti dobro agrarno politiko. Izhod iz sedanje krize je v preorientaciji našega poljedelstva v skladu s potrebami svetovnega trga. Davčni sistem, zlasti posredni davki, so krivi, da se poljedelstvo ne rentira in ne razvija tako, kakor bi bilo v interesu države. Tudi naša proračunska politika se mora preorientirati. Resolucija končno zahteva, naj vlada čimprej predloži Narodni skupščini zakon o združništvu.

—g Znižanje tarife za prevoz hmelja. Glavni savez poljedelskih zadrug je izročil prometnemu ministru spomenico, v kateri zahteva, naj se tarife za prevoz hmelja znižajo. Hmelj je eden najvažnejših izvoznih pridelkov našega poljedelstva in zato je treba hmeljarstvo podpirati, ako hočemo v dogladenem času prelobleti poljedelsko krizo.

—g Prispevek k našemu državnemu gospodarstvu. Ker mnoge državne oblasti ne izpolnjujejo svojih obveznosti napram strankam, se često dogaja, da supniki državne oblasti tožijo. Tako pride do procesov, in ako državna oblast tožbo izgubi, izda sodišče nalog za rubež erarja. Sodišče poseže v takem slučaju po najbližjem državnem podjetju, ki ima kaj denarja ali premoženja. Tako je prišla na vrsto tudi državna tkalnica preprog v Sarajevu, ki je morala poravnati dolgove raznih državnih oblasti, dasi sama nima dolgov. Tkalnica so zaplenili večjo količino preprog, vrednih nad pol milijona dinarjev. Terjatve upnikov napram državnim oblastem pa znašajo komaj 100.000 Din. Tkalnica je morala poravnati dolgove poštnege, pravosodnega, notranjega in vojnega ministrstva in sedaj je njen obstoj ogrožen.

—g Pogledi na gospodarsko leto 1926 je naslov knjigi, ki jo je izdala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Publikacija je v bistvu vsegledno poročilo za leto 1926 in ima sledečo vsebino: Uvodna beseda, finančna vprašanja, socialna politika, trgovinska politika, železnice, carinstvo, poštni in telefonski promet, gospodarska zakonodaja, stanovska organizacija, strokovno šolstvo, trgovski in obrtni narasčaj, kreditna vprašanja, pregled o potrdilih in svedobah, katere je izdala zbornica leta 1926, trgovski in zadrugni registri.

Redni občni zbor

Tiskovne zadruge, r. z. z. o. z. v Ljubljani.

se vrši 24. marca 1927 ob 20. uri v Ljubljani, Kazina, I. nadstropje (prostori Zveze kulturnih društev) — s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva;
2. čitanje revizijskega poročila;
3. poročilo o računskem zaključku;
4. poročilo preglednikov;
5. razdelitev prebitka;
6. volitev načelstva in računskih preglednikov;
7. sprememba pravil;
8. slučajnosti.

Vabimo vas, da se kot član zadruge občnega zbora zanesljivo udeležite.

Načelstvo.

To in ono

Piramida napoveduje vojno

V znani londonski palači Albert Hall se je vršil te dni prvi občni zbor privržencev nove verske sekte «Britanski Izrael». Nauk te sekte temelji v glavnem na svetopisemskih prorokbah in napovedih bodočnosti, ki jih je odkril ustanovitelj sekte Davidson na stenah velike piramide v Egiptu. Davidson je napisal o prorokbah na piramidi celo knjigo, v kateri trdi, da so graditelji piramide napisali s hieroglifi na stenah razne prorokbe, tičeče se dogodkov do konca 20. stoletja. Vse prorokbe, zlasti one o začetku in koncu svetovne vojne, so se baje točno izpolnile.

V svoji knjigi o skrivnosti te piramide piše Davidson, da je iz napisov spoznal, da pričakuje svet drugega odrešenika. Predno pa pride drugi odrešenik, bomo imeli še dve vojni. Prva izbruhne med 22. in 30. majem 1928., druga pa med 15. in 16. novembrom 1936. Prorokbe na piramidi so baje tako podrobne, da je Davidson v hieroglifih prečital, da se združijo v zadnji svetovni vojni vse velesile pod geslom komunizma proti Angliji.

Privrženci omenjene sekte so z zanimanjem poslušali te nerazveseljive prorokbe egiptovske piramide. Ker so pa angleški državljani kljub svojemu verskemu fanatizmu dobri patrioti, se za usodo Anglije ne boje.

Pražan - sovjetski agent na Kitajskem

Povodom poseta Borodinove soproge v Londonu priobčujejo angleški listi zanimiv življenjski opis o Jakobu Borodinu, ki igra sedaj kot sovjetski poslanik na Kitajskem zelo važno vlogo. Pravo Borodinovo ime je baje Mihael Grusenberga. Mož se je skrival že pod 7 izmišljenimi imeni. Kot Georg Brown je bil v avgustu 1922 v Glasgowu obsojen na 6 mesecev ječe in na izgon in sicer radi kršitve zakona o evidenci tujcev.

Angleška tajna policija je pripisovala njegovi aretaciji veliko važnost, ker je bil mož označen kot nevaren komunistični emisar, poslan v Anglijo, da bi organiziral punt. Ko so ga zaprli, je sovjetska trgovska misija nastopila proti njegovemu izgonu. Nekaj časa je bil tudi sovjetski vohun v Angliji. Pred odhodom v Glasgow je huiskal v Walesu rudarje, da bi začeli stavkati. Kako je prišel v Anglijo, ni znano. Vse kaže, da ga je sovjetska vlada poslala pod tujim imenom in sicer z naročilom, naj sodeluje pri organizaciji angleške komunistične stranke in pripravila teren za socialno revolucijo. Mož je bil v stalnih stikih s tajnikom angleške rudarske federacije Cookom.

Po izjavi nekega angleškega misijonarja, ki se je vrnil letos v januarju iz Kitajske, je Borodin sodeloval tudi pri izgreduh v Hangkovu ter dosegel, da so morali Angleži prepustiti svojo koncesijo kitajskim potnikom. Njegovo delovanje na Kitajskem je v znamenju sovražstva do Anglije. Sedaj organizira in vodi kantonsko propagando. Predno se je pridružil boljševikom, je bil novinar. Rojen je bil v Pragi in vzgojen na nemških solah. Svoje študije je končal na Harvardovi univerzi v Zedinjenih državah.

Kupčija z dekleti v Miskolczu

Nedavno smo poročali, da so prišle oblasti v Miskolczu na Madžarskem na sled ogabni kupčiji z dekleti. Na čelu lepe družbe je bil sam šef državne posredovalnice za delo dr. Franc Szikszay, v umazano afero pa je bilo vpletenih še več drugih odličnih oseb, predvsem pa uradništvo državne borze dela.

Pred sodiščem v Miskolczu se vrši te dni razprava proti glavnim akterjem družbe, ki je izgrajevala nesrečna dekleta in iz njih nesreče kovala zase kapital. Obtoženi so dr. Franc Szikszay in Fr. Meszaros, vodji posredovalnice za delo, uradnik Melhior Weissberger, lastnik javne hiše Koloman Grossmann in njegova žena, posestnik Toth in kletar Desider Eisen.

Pril razpravi je Grossmann izpovedal, da mu je Toth nasvetoval, naj se obrne na državno borzo dela v svrhu dobave čednih deklet za svoje »podjetje«. Bil je često v omenjenem uradu in je prosil, naj mu pošiljajo brezposelna dekleta. Uradniki so dobro vedeli, kam so dekleta namenjena. Kletar Eisen je igral vlogo posredovalca in je žrtve odvajal k Grossmannu v Mezöcsath.

Zanimiva je bila tudi izpoved podoficijala Weissbergerja, ki je priznal, da je tudi budimpeštanske lokale »zalagal« s »svežim blagom«. Dekleta je dobavljala tudi Grossmann, bil pa je uverjen, da je ta lastnik kavarn in ne javne hiše. V ostalem se je ravnal po navodilih svojih predpostavljanih. Nasprotno pa je Grossmann ponovno izjavil, da je v uradu zahteval izrecno dekleta za javne hiše. Weissberger da je celo pošiljal slugo na dom raznih deklet in jih povabil v urad državne borze dela.

Tudi Meszaros se dela pri razpravi nedolžnega in zatrjuje, da je bil uverjen, da je Grossmann rabil dekleta za gostilno. Glavni obtoženec dr. Franc Szikszay je odločno zavračal očitke obtožbe, da se je bavil s kupčijo z dekleti; še manj pa je res, da so se v uradu prirejale orgije. Z dekleti se je zgolj šalil. »Imeli smo velik špas,« je cinično zaključil.

Razprava se je nato vršila tajno, zaslišanih je bilo več deklet, žrtev državn

ne borze dela. Neka mladenka, kateri je uspel beg iz javne hiše, je izpovedala, da sta jo Szikszay in Meszaros pretepla, ker je druga dekleta svarila, naj ne gredo k Grossmannu.

Razprava proti obtožencem bo trajala približno pet dni. Vzbudila je po vsej Evropi ogromno pozornost in v Miskolcz je prišla cela vrsta novinarjev iz večjih evropskih mest.

Rodbinske tragedije

Na Lazerbergu pri Dunaju se je v soboto odigrala strašna rodbinska tragedija. Odsar Janez Cozik je odšel v soboto v bolniško blagajno v svrhu röntgeniziranja. Zena je skozi okno pogledala za njim. To ga je tako zbudilo, da se je vrnil domov in nahuilil ženo, da ne trpi, da za njim vohuni. V bolniško blagajno ni šel več, ampak je ženi rekel, da bo ona kriva, če ne bo mogel delati. Zena je nato mirno pripomnila, da najbrž pri ljubici ni imel sreče in da se je zbal njenega moža. Ko je žena med prepričanjem stopila v kopalnico in nadaljevala s psovanjem, je moža pograbila besnost. Zgrabil je ženo za vrat in jo parkrat treščil ob tla, nato pa ji je porinil pest v usta, tako da se je zadušila. Po izvršenem zločinu je odšel v bolniško blagajno, ne da bi se brigal za nesrečno ženo, ki je ta čas umrla.

Sosedje so na policiji izpovedali, da je Cozik vedno grdo ravnal z ženo. Nekoč ji je dal strupa, in zahteval, naj ga izpije. Drugič je zahteval, naj skoči v vodo ali pa si prereže žile na rokah. Morilca so izročili sodišču.

Poročilo smo že o podlem in zavratnem zločinu železniškega uradnika Höllereja, ki je v Badnu pri Dunaju treščil svojo ženo v prepad, da bi se je iznebil in obenem dobil za njo ševisoko zavarovalnico. Nesrečna žena, ki je padla okoli 50 metrov globoko, si je pretresla možgane, ostala pa je pri življenju. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je več dni ležala v nezavesti. Šele v nedeljo se je povedala, da je njen mož v zaporu. Höllereja je ostala popolnoma apatična in izjavila, da ničesar ne ve. Ne spominja se, da jo je mož treščil v prepad. Ostala je tudi popolnoma ravnodušna, ko so ji povedali, da je mož svoj zločin priznal. Revici se je omračil um.

Pretresljiva rodbinska tragedija se je odigrala te dni tudi v Arzlu pri Inostu. Ustreljenega so našli v stanovanju pekovskega pomočnika Haslacherja iz Celovca. Sprva so vsi mislili, da je izvršil samomor, ker je imel samokres v roki. Preiskava pa je pokazala, da samokres ni bil izstreljen, pač pa so v sobi našli še en samokres v katerem je manjkal en naboj. Policija je aretirala pomočnikovo ženo, ki je osumljena umora. Zena je popolnoma slepa.

Kje je merilec Lecian?

Vse kaže, da je vojaški begunec Lecian, ki je, kakor smo že poročali, ustrelil orožniškega stražmojstra, pobegnil iz Češkoslovaške in se skriva najbrž na Dunaju. V soboto so ga baje videli na Dunaju z nekim drugim sumljivim tipom. Dunajski listi so prinesli tudi njegovo sliko in pozvali javnost, naj pomaga zločinca izslediti. Orožništvo na Moravskem išče sedaj njegove prijatelje, ki so mu omogočili, da se je več mesecev skrival. V petek se je pripeljal v Brno iz Kunovic neki šofer, ki je na policiji izjavil, da je prišel v sredo k njemu neznan moški brez klobuka in sukneje ter mu izjavil, da je oboje izgubil med vožnjo v vlaku. Ob lasti domneva, da je bil to morilec Lecian. Neznane je najel avto in se odpeljal v Brno.

Spotoma je šofer prosil neznanega potnika, naj mu da vzgalice, da si prižge cigareto. Neznane mu je pomolil vzgalice z levo roko. Iz tega se da sklepati, da je imel levo roko zdravo. Morilec Lecian je pa bil v boju z orožniki ranjen v levo roko. Brnska policija je bila v soboto obveščena, da Lecian ni zapustil Slovaške in da so ga videli v mestu Uh. Hradiški. Kmalu nato je prešla policija brzojavko, da Leciana tudi na Dunaju ni, marveč da se je odpeljal z jutranjim vlakom proti Boskovicam.

Češkoslovaške in avstrijske oblasti so napele vse sile, da izsledijo drznega vojaškega begunca. Toda vse njihovo prizadevanje je zaman. Ranjeni morilec se zna tako spretno skrivati, da mu ne morejo do živga. Baje je pobegnil iz Brna v Prago.

Demonstracije proti filmu

Na Dunaju so pretekli teden predvajali film »Ukročeni markizi«, ki smo ga nedavno videli v Ljubljani v kinu Matica. Film je radi lepih naravnih posnetkov iz Španije, še bolj pa radi svoje romantično-sentimentalne vsebine zelo ugajal in privabil v kino izredno veliko število publike. Vsi, ki so ga videli, bodo pač malo začudeno pogledali, ako jim povemo, da so film na Dunaju izživžgali in da je njegovo predvajanje povzročilo ponovne demonstracije, pri katerih je morala posredovati policija. Stavimo, da bo le prav mali del uganil, kaj je bil vzrok ogorčenja.

Stvar je bila ta-le: Dunajčani imajo med neštetiimi drugimi organizacijami tudi posebno »Društvo za varstvo živali« (»Tierschutzverein«). To društvo je v svojem delokrogu tako agilno, kakor nobeno društvo v varstvo zaščite potrebnih ljudi, čeprav je teh na Dunaju gotovo več kakor zaščite potrebnih živali. Svoje agente ima društvo povsod in je zlasti v večnem hudem boju z mesarji in lovci. Doseglo je že tudi prav lepe uspehe in odstranilo res že marsikako grdo ravado v ravnarstvu z živino.

Včasih pa se gospodje tudi malo zaletijo, kakor se jim je to zgodilo ravno pri filmu o ukročenem markizu. Velik del filmskega dejanja se vrši v Španiji, Španije pa si v Srednji Evropi za enkrat pač ne moremo misliti brez bikoborbe. Tako je tudi v tem filmu spretno vpleten naravni posnetek te španske narodne prireditve, dasiravno z dejanjem nima nikake zveze.

In ta vstavek je bil kamen spodbike za dunajske zaščitnike živali, češ da poveličuje barbarsko trpinčenje živali. Poslali so v vse kine, ki so film predvajali, svoje patrolje, ki so začele kravalizirati, čim se je pojavil na platnu prizor bikoborbe. Policija, ki dela sicer z Društvom za varstvo živali roko v roki, je morala to pot nastopiti proti njemu in je njegove demonstrirajoče člane odstranila od predstava. Zato so se ti zadovoljili že s tem, da so pokazali svoje ogorčenje in prihodnje dni predvajani filma niso več ovirali.

NOGAVICE
TRADE MARK
znamko in žigom
ALS
»KLJUČ«
najboljše, najtrpaznejše, zato najcenejše

60 kandidatov za krvnika. Praški krvnik je bil nedavno vpoklen in njegovo mesto je bilo razpisano. Za poklic krvnika je dosedaj vložilo prošnjo 59 oseb, med njimi tudi en svečenik in celo neka ženska, ki v svoji prošnji pripominja, da je žena danes zastopana že v vseh poklicih in zato pač ni ovirano, da ne bi bila tudi med krvniki.

Poplave v Franciji. V Franciji že več tednov neprestano dežuje in nastale so strahovite poplave. Mesto Cahors je popolnoma pod vodo, ljudje se vozijo s čolni po ulicah. Mesto je brez luči in brez vode. Mesto Risac je istotako pod vodo, tu pa je utonilo več oseb. V Monseguru je kolodvor popolnoma odrezan od sveta. Vojaško letališče Bordeaux je pod vodo. Železniški promet Pariz-Bordeaux je popolnoma ukinjen, ker se je v bližini kraja Carbon-Blanc utrgala ogromna plast zemlje in zasula velik del proge.

Drzen napad banditov. V bližini Pittsburga v Ameriki je bil te dni izvršen neverjetno drzen roparski napad. Banditi so na dveh mestih z dinamitom razgnali cesto in nastali jami zakrili s smrečjem. Vedeli so namreč, da cesto v najkrajšem času pasirata dva avtomobila, vozeča denar za rudarje bližnjega rudnika. Oba avtomobila sta res treščila v nastavljeno past. Banditi so odnesli 102.000 dolarjev, t. j. okoli 5.700.000 dinarjev.

ORCO

je najdelicioznejši švicarski sir v škatlah.

Zastopstvo:

Fr. Srdar & Co., Zagreb, Ilica 91.

Brez posebnega obvestila.

635

Tužnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, stari oče, tast, svak, brat in stric, gospod

Dominik Tory

poslovodja Trboveljske premogokopne družbe v pokoju

danes popoldne preminul.

Pogreb pokojnika se bo vršil v sredo, 16. marca ob 4. popoldne na farno pokopališče v Trbovljah.

Trbovlje-Ljubljana, 14. marca 1927.

Marija Tory, soproga. Rihard in Josip, sinova. Elca Heutmann in Mija Moll, hčerki. Josip Moll, zet. Heda in Mici Tory, sinahi. Bojan, Tugomir, Savo, Ljubo, Nada in Savica, vnuki in vnukinje. Jospina Sentjurc, sestra.

Makulturni papir
kg a Din 5-
prodaja uprava „Slov. Naroda“

Samo še danes se predvaja

Vrazii otok

Največji in najboljši detektivsko - pustolovni in senzacijski film sedanosti!!

«VRAZII OTOK» je vefilm tisoč senzacij! Kolosalne in do skrajnosti napete scene, ki se vrste v mrzličnem tempu druga za drugo: Borba dveh pomornic. — Salon nad kletko z divjimi levi — Eksplozija vrazjega otoka. — Smrtonovarni skok z visoke pečine v morje in skok čez raztopljeno železo. — Boj z divjimi levi. — Skrivnosti kleti velikega kneza. — Divja dirka v zraku, na vodi in pod vodo. — Skrivnostna družba «Ok-topus» itd., itd. — Vefilm «Vrazii otok» daleč prekaša vse dosedanje v tem genesu prikazano!

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

Prednaznailo: «FRANCOSKA MESA-LINA», milijonski vefilm sija, greha in razkošja!

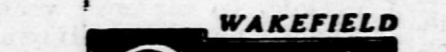
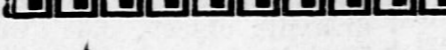
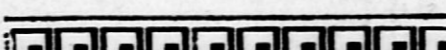

Vse dosedanje predstave popolnoma razprodane! Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 124

Važno za posestnike!

Zaradi izpraznitve nekaterih parcel v naši drevesnici nudimo plemenite jablane triletno in plemenite črešnje dveletne v več najboljših vrstah po našem izboru po ceni Din 8.— do Din 12.—, kakor je kvaliteta. Ne zamudite prilike in oskrbite si že sedaj, ko je najboljša priložnost za sadenje z najcenejšim, pa vendar strokovno najboljšim odgojenim sadjem iz Drevesnice «Vrt» Džamonja in drug. družba z o. z., Maribor. 601

Zastopstvo

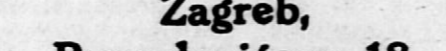
i en-gros-prodaja:

»TEBIN«

Zagreb,

Preradovičeva 18.

Tel. 27-04.

Lepa soba

se odda takoj dvema gospodoma ali gospodičama, oziroma zakonskemu paru. — Naslov pove uprava «Slovenskega Naroda». 634

Dobra šteparica

za gornja dela z daljšo prakso išče stalno mesto ali pa vzame delo na dom. — Vida Zidan, Ljubljana, Zalokarjeva 6. 632

Dobro domačo hrano

išče za takoj gospodična. — Ponudbe pod «Dobro in snažno/626» na upravo «Slovenskega Naroda».

Drogerijskega pomočnika

spretnega, poštenega, z dobriimi referencami, če mogoče z znanjem francoskega in nemškega jezika — sprejememo. — Plača dobra in najboljši pogoji. Vstop lahko takoj. — ANGLESKA DROGERIJA, Beograd, Vuks Karadžića 14. 602

Sveže ribje olje

najboljše znamke se dobi v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6. Naročila se točno izvršujejo.

500 Din nagrade

dam dotičnemu, ki mi preskrbi stalno službo skladiščnika ali sluga. — Naslov pove uprava «Slov. Naroda».

Stanovanje

1-2 sob s kuhinjo išče miren zakonski par v novi ali stari hiši. — Ponudbe pod «Stanovanje/636» na upravo «Slovenskega Naroda».

Gripe, prehlaje, revme

nas najbolj sigurno obvaruje

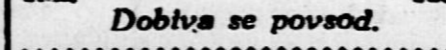
«BRAZAY»

francosko žganje.

zak. zašč.

Dobiva se povsod.

TRIKO-PERILO
za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in brivce
edino le pri tvrdki
Josip Petelinc
LUBLJANA
bližu Prešernovega spomenika.
Najnižje cene! Na veliko in malo.

Razglas
Direkcija državnih železnic v Ljubljani odda na temelju čl. 86/8 zakona o drž. računovodstvu in čl. 20 «Pravilnika za izvršitev določil iz oddelka «B» pogodbe in dobave», ter odloka št. 110.228/26 od 20. I. 1926, v najetem kamnolomu pri postajališču Gozd v žel. km 21. 2/3 ob progi Planica-Ljubljana, dela za pridobivanje kamena v sanacijske svrhe, do nadaljnega vsкупni količini ca. 2200 m³.
Običajni ter specialni pogoji so dražiteljem na vpogled in se oddajo proti plačilu 20.— Din pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Ljubljani, ter pri progovnih sekcijah Jesenice, Novo mesto, Zidani most, Celje in Maribor, kor. proga.
Ponudbe morajo odgovarjati točno gornjim pogojem, ter morajo biti kolkovane s petdinarsko takšno marko, prodlo-žiti pa se imajo v zapečatenih kuvertah s točno navedbo predmeta in številke do dne 21. III. pri glavnem ekspeditu Direkcije drž. žel. v Ljubljani.

Šivalni stroji!
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.
15letna garancija.
Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.
Pisalni stroji «Adler».
Kolesa iz prvih tovarn «Dürkopp», «Styria», «Waffenrad» (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi.
Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastojni in franko. 32/L

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2